

ŘEMESLO VÁM UMOŽNÍ NESKUTEČNÉ VĚCI

Zlata Ptáčková

Směsí plynu a vzduchu dává tvar a podobu skleněným tyčinkám. V její dílně vznikají nádherné miniatury zvířátek, postaviček, květin, betlémových figurek a mnoho dalšího. Výběrem střední školy se Alice Dostálová přiblížila řemeslu, které se posléze stalo její celoživotní vášní. „Pocházím z Turnova, z centra drahých kamenů a blízkých skláren. Už jako děti jsme měli kolem sebe spoustu skleněné poetiky a kouzelného dobrodružství. Nejenže jsme se oknem nebo klíčovou dírkou dívali, jak skláři vytváří skleněné figurky, navíc jsme mohli v řece sbírat vlastní skleněné poklady. Bylo to v době, kdy se ekologie neřešila, a když nějaká sklářská výroba skončila kolekci a zbytkový materiál nepotřebovala, tak se nasypal do vody. Předháněli jsme se, kdo toho nasbírá víc,“ vzpomíná umělkyně sklářka **Alice Dostálová**.

Vyučila se sklářskému řemeslu v oboru sklo a bižuterie v Jablonci nad Nisou. Další zkušenosti sbírala na sklářské škole v Železném Brodě i v tamní sklárně. Ke své drobné sklářině, tzv. bižuterní, potřebuje sklářský kahan, který původně sloužil k výrobě skleněných korálků neboli perel. „Sklářskému kahanu se také říká hruška a je to zařízení, které je principiálně podobné fénu. Vhání se do něho vzduch ze sklářského kompresoru a plyn z propanbutanové bomby, případně ze sítě.“ K výrobě figurek slouží skleněné tyčinky, předpřipravený polotovár z hutě určený pro drobné skláře. „Skleněná tyčinka se rozpouští plamenem na sklářském hořáku při teplotě kolem 1 400 stupňů. Odtavené tekoucí sklo o viskozitě medu namotávám na pomocnou kříšťalovou tyčinku a vymyšlený tvar vytvářím pomocí pinzet natahováním a modelováním,“ vysvětluje ve zkratce postup své práce Dostálová.

Hravé a neposedné sklo

Oproti svým školním letům už dnes sklářka své návrhy na papír nekreslí. Nepotřebuje umocnit svoji představu. Ostatně na to ani v sobě nemá energii. Jak říká, jede rovnou z placu. „Jsem tak natěšená, že vytvářím figurku hned. Ono to sklo je stejně tak neposedné, že během tvorby musím svoji myšlenku několikrát

Sklářka a galeristka Alice Dostálová.

Alice Dostálová předvádí dětem výrobu skleněných figurek.

měnit. Sklo je nesmírně hravé a tekuté, a tak se spolu tak trochu pereme, než vznikne mnou požadovaný tvar.“

Na jižní Moravu, do Brna, se s rodinou přestěhovala v roce 1982, řemeslu se samostatně a legálně mohla dle svých slov věnovat, až Gorbačov povolil tzv. perestrojku. Tehdy začala pořádat korálkové dílničky pro děti a vystavovat své figurky.

Ukázky z výroby Alice Dostálové.

Nejdříve jen v tuzemsku, po revoluci se dostala mimo jiné do Německa, Holandska, Francie nebo Itálie a navázala kontakty v uměleckých kruzích. Těž organizovala výstavy pro známé galerie nejen sobě, ale i významným českým výtvarníkům. Od roku 2006 provozuje se svým manželem Galerii Skleněnka v Březině u Tišnova, kde pořádá výstavy, řemeslné akce, výtvarné programy pro školy a také astronomické večírky, při kterých vznikl i nápad kombinovat příběh Malého prince s astrofotografiemi a sklářskými objekty. Výstava Planetami Malého prince byla poprvé uvedena ve spolupráci s hvězdárnou v Prostějově v roce 2016. Pro svůj úspěch se stala výstavou putovní. „To, že to řemeslo milujete, vám umožní neskutečné věci.“

Galerie Skleněnka

V Galerii Skleněnka pořádali až osm výstav ročně. Po krizi tempo zmírnili. V té době také Alice Dostálová dostala ocenění od prarodinných center za podporu prarodinných tradic a starých řemesel. Poté, co ji oslovila agentura zabývající se školními výlety a začali spolupracovat, změnila režim galerie. Věnují se více dětským dílničkám, výpravám, celkově upravili program. Školní exkurze se staly hlavním gros jejich činnosti. „Mám takovou ideu. Až nebudeme moci kvůli věku pokračovat, tak tu udělám takové malé muzeum skleněných figurek. Žijeme na Moravě, sklářská výroba je tady vzácností a vnímáme velký zájem návštěvníků o sklo. Budeme si to my dva důchodci užívat,“ přeje si Alice Dostálová.

Foto: Zlata Ptáčková

